

PORSGRUNN KOMMUNE
Postboks 128

3901 PORSGRUNN

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 11/04135-213

07.04.2026

Ark.: 326.12

Vedtak i navnesak 2023/158 – navneleddet klev / kleiv i Porsgrunn kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av flere stedsnavn i Porsgrunn kommune slik det framgår av den vedlagte lista. Det gjelder i de fleste tilfellene navn som inneholder navneleddet *-klev / -kleiv*.

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn. Vi beklager at det har gått lang tid før det ble gjort vedtak i saken.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Språkrådet i brev av 18.10.2021, på bakgrunn av et ønske fra Porsgrunn kommune om konsekvent behandling av navn med navneleddet klev / kleiv i kommunen.

Navnesaken ble reist for å fastsette rett skrivemåte for offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I *utfyllende reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn. Det skal legges særlig vekt på ønsket til eieren når saken gjelder bruksnavn, og skrivemåten som eieren ønsker, ligger innenfor regelverket.

Skrivemåten av slektsnavn skal ikke påvirke skrivemåten av stedsnavn. Vedtak som gjelder skrivemåten av stedsnavn, får heller ikke følger for skrivemåten av slektsnavn.

■ www.kartverket.no

Uttale og skrifttradisjon

Skriftlige kilder er inntatt i den vedlagte navnelista, og Språkrådet viser til opplysninger om nedarva uttale i sine tilrådinger.

Høringssvar og tilråding

Kartverket sendte saken til uttalelse og kunngjøring i Porsgrunn kommune i brev datert 30.08.2023, i tråd med § 8 i loven. I brev datert 30.10.2023 har kommunen sendt de lokale uttalelsene til Språkrådet.

Kommunen har kunngjort saken i lokalavis (TA), på kommunens web-portal, og på kommunens facebook-side, og de har sendt informasjon om navnesaken til aktuelle grunneiere. Kommunen har sendt sine egne ønsker og begrunnet de fleste av disse. Kommunen har ikke videresendt andre høringsuttalelser i saken, men kommunen skriver i forbindelse med enkelte navn i saken at grunneier ikke har hatt kommentarer til kommunens forslag. Ved et tilfelle viser de til en e-post fra en innbygger i sin begrunnelse. Kommunens ønsker og begrunnelser er inntatt i den vedlagte navnelista, og kommunens brev er vedlagt.

Språkrådet gir sine tilrådinger i brev datert 27.09.2024.

Språkrådet har bedt Rolf Theil (professor emeritus, Universitetet i Oslo) om å uttale seg om saken. Han skriver generelt om navneleddet: «Dette substantivet er mykje brukt i Grenland, ikkje minst i gamle Eidanger kommune, der alle namna nedanfor høyrer heime. Det har denne bøyinga: *kleiv, kleiva, kleivær, kleivane* /¹kɾæiv, ¹kɾæivɑ, ²kɾæivær, ²kɾæivane/». I følge e-posten til brevet skrev han: «Men diverre stemmer det nok at uttalen /¹kle:ʊ/ (i motsetnad til /¹kɾæiv/) i dag er einerådande i Stridsklev, Klevstrand og Skrapeklev. Det var allereie slik før eg drog til Oslo i 1966». De øvrige kommentarene fra Rolf Theil (RT) har Språkrådet vist til i sine tilrådinger. Tilrådingene er inntatt i den vedlagte navnelista, og Språkrådets brev er vedlagt.

Kartverkets vurdering

Kartverket har gjort vedtak i samsvar med Språkrådets tilråding. Vi har latt kommunens ønske få avgjørende vekt i de tilfellene der Språkrådet har åpnet for to ulike skrivemåter. Se våre individuelle vurderinger i den vedlagte navnelista.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Kommunen oppfordres også til å informere innbyggerne i kommunen, f.eks. med notis i ei lokalavis og på nettsidene sine.

Når vedtaket gjelder skrivemåten av bruksnavn, skal kommunen sende melding om vedtaket direkte til eierne av bruket.

Bruksnavn

Vedtak om skrivemåten av gardsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identisk med gardsnavnet, eller der gardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at han/hun kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved slik dokumentasjon. Klageretten for navnet i andre funksjoner, f.eks. gardsnavnet, faller da bort. Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Når det er gjort vedtak om adressenavn, adressetilleggsnavn og kretsnavn (grunn-, valg-, skolekrets og kirkesokn), skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kartverket fører den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten hentes inn i matrikkelen derifra.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Helge Dønvold
seksjonsleder

Christian Mathiesen
saksbehandler stedsnavn

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til: SPRÅKRÅDET
STATENS VEGVESEN
TELEMARK FYLKESKOMMUNE

Kopi Jon Arne Trollvik, Kartverket Vestfold og Telemark
SPRÅKRÅDET
Helge Dønvold, Matrikel- og stedsnavnavdelinga
STATENS VEGVESEN
TELEMARK FYLKESKOMMUNE

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vedlegg: Navneliste
Høringssvaret fra kommunen
Tilråding fra Språkrådet